

umhvørvisstovan

Umhvørvisgóðkenning

Navn á virki við góðkenning: IRF	
Bústaður hjá virki: Í grótbrotinum á Gjánoyri í Sunda kommunu	
Galdandi fyri virksemi: Umlastingarstøð til burturkast á Gjánoyri	
Matr. nr.: 3	V-tal: 353477
Mál nr.: 17/00211-5	Galdandi frá: 30-05-2017

Argir, hin 30. Mai 2017

Suni Petersen, deildarleiðari

Heidi S. Mortensen, umhvørvisviðgeri

Innihaldsvirlit

1.	Dagføring av umhvørvisgóðkenning	3
2.	Góðkenning og heimildir	3
3.	Lýsing av virkseminum	3
4.	Lýsing av umhvørvisviðurskiftum	3
5.	Málsviðgerð	4
6.	Góðkenningartreytir	4
6.1.	Almennar treytir	4
6.2.	Innrætting og rakstur	5
6.3.	Omanávatn og spillivatn	5
6.4.	Spillluft	6
6.5.	Óljóð, ristingar, geislingar og ljós	6
6.6.	Óhapp	7
6.7.	Rakstrarskráseting / umhvørvisfrágreiðing	7
7.	Kæruvegleiðing	8

1. Dagføring av umhvørvisgóðkenning

Umlastingarstøðin á Gjánoyri varð umhvørvisgóðkend tann 13. november 2008. Síðani eru munandi broytingar gjørdar á økinum, t.d. fer vandamikið burturkast, køli/frystiskáp, ið kunnu innihalda ozonoyðandi evnir og burturkast, ið skal tyrvast nú beinleiðis til Leirvíkar. Tíksil varð avgerð saman við IRF tikin um, at dagføra umhvørvisgóðkenningina, soleiðis at hon er í trá við núverandi nýtslu og rakstur.

2. Góðkenning og heimildir

Henda umhvørvisgóðkenning av umlasterstøðini hjá IRF á Gjánoyri, á matr. nr.3 í Sunda kommunu, er givin við heimild í § 29 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum, og § 1, nr. 4 í kunngerð nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum.

Virki, sum goyma, varðveita ella viðgerða burturkast eru í bólki G í fylgiskjalinum til lógina, og skulu tí hava umhvørvisgóðkenning, sambært kap. 5 í lógini.

Endamálið við umhvørvisgóðkenningini er at fyriryrgja og avmarka dálking av náttúru og umhvørvi og at fyriryrgja og avmarka heilsuskaðar og ampar, sum kunnu standast av virkseminum.

Niðanfyrir nevndu lógir og kunngerðir eru brúktar sum grundarlag undir góðkenningini:

- Løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988 um umhvørvisvernd, við seinni broytingum,
- Kunngerð nr. 54 frá 3. Mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum,
- Kunngerð nr. 111 frá 7. september 2009 um spillvatn
- Kunngerð nr. 147 frá 1995 um burturkast við seinni broytingum

Harafturat hevur Umhvørvisstovan brúkt norðurlandskt lógartilfar, vegleiðingar og góðkenningar, umframt ES tilfar, sum grundarlag til at áseta treytir til spillvatn, spillluft, óljóð og tilbúgvng.

3. Lýsing av virkseminum

IRF hevur innrættað eina umlasterstøð í sunnara partinum í grótbrotinum á Gjánoyri. Her goymir IRF ymiskt burturkast, so sum jarn- og aðrar metallutir, tyrviburturkast umframt størri lutir til tað verður sent víðari til viðgerðar.

Alt økið er innihagnað og er betonggarður stoyptur framman fyri bergið, ið forðar fyri at vatn rennur inn á økið, eins og undirlendið í sunnara parti av økinum er stoypt. Økið er mannað tá tað er opið, og læst tá onki starvsfólk er til staðar.

4. Lýsing av umhvørvisviðurskiftum

Í hesum parti verða umhvørvisviðurskiftini lýst til tess at fáa greiði á, hvørjar treytir skulu setast til virkseimið. Í viðgerðini av umhvørvisviðurskiftinum er mesti dentur lagdur á at minka um dálkandi evnir, sum kunnu verða leidd á sjógv við spillvatninum og av dálkaðum omanávatni, ið kann koma út í umhvørvið. Hetta verður gjørt við, at krav verður sett um, at burturkast einans skal goymast á økinum,

vatn verður leitt gjøgnum hóskaði reinskípan áðrenn tað verður leitt út á sjógv. Eisini verður treyt sett um kanning av spillivatninum, fyri at tryggja at reinskípan er nøktandi.

Allar viðkomandi treytir eru settar upp í kap. 6, góðkenningartreytirnar, eisini treytir, sum virksemað longu lýkur.

5. Málsviðgerð

Í málsviðgerðini er serligur dentur lagdur á:

- at umhvørvisdálkandi evni ikki verða leidd út í umhvørvið,
- at innaneftirlit, umhvørvisstýriskípan og skrásetingar eru sambært viðurkendum skípanum
- at umhvørvisliga besta tøkka tøkni (BAT¹) í størst møguligan mun verður nýtt,
- at reinskípanir eru undir regluligum eftirliti,
- at vandin fyri óhappum, sum kunnu hava dálking við sær, skal minkast mest møguligt,

Uppskot til umhvørvisgóðkenning varð sent til IRF og Sunda kommunu til viðmerkingar tann 23.03.2017. Kommunan hevði ongar viðmerkingar, meðan IRF hevði eina viðmerking um kravið um BAT, og um hetta inniber, at IRF altíð skal keypa tí nýggjastu og bestu tøkna. Og um so er, at hetta kann verða sera kostnaðarmikið hjá IRF.

Umhvørvisstovan skal gera vart við, at ásetingin um, at BAT í størst møguligan mun skal verða brúkt, ikki skal skiljast sum eitt krav um, at nýggjastu og mest framkomna tøkni altíð skal verða brúkt. Fyri at koma undir hugtakið BAT, skal vera talan um tøkni, sum er tøk á marknaðinum fyri ein rímligan kostnað. BAT snýr seg eisini um dagligar mannagongdir, har arbeiðast skal á skynsaman hátt fyri at fyrbyrgja dálking, og um at fremja endurnýtslu og endurvinning.

Umhvørvisgóðkenningin er givin við niðanfyri nevndu treytum.

6. Góðkenningartreytir

6.1. Almennar treytir

- 6.1.1. Henda umhvørvisgóðkenning, við møguligum broytingum og dagføringum, skal altíð finnast á virkinum, og skulu øll viðkomandi starvsfólk kenna innihaldið og krøvini í góðkenningini.
- 6.1.2. Allar sýnistøkur og kanningar v.m., sum verða kravdar í umhvørvisgóðkenningini, skulu gerast av óheftum stovni ella felag, sum hevur førleika og útgerð at gera arbeiðini.
- 6.1.3. IRF rindar fyri allar sýnistøkur, kanningar og metingar av úrslitum.
- 6.1.4. Um virksemað steðgar fyríbils, skal tilfar og útgerð uttandura antin tryggjast soleiðis, at tey ikki eru til ampa fyri umhvørvið ella beinast burtur. Harafturat skal eigari tryggja at olja,

¹ **Best Available Techniques.** Hugtakið *besta tøkka tøkni* er at skilja sum mest framkomnu framleiðsluhættir, tilgongdir og rakstrarmannagongdir, sum til einhvørja tíð eru mest munadyggar fyri at fyrbyrgja og avmarka dálking frá ávísari vinnugrein ella ávísam virksema. Hugtakið fevnir ikki bert um tøkniligar loysnir, men eisini um t.d. nútímans framleiðsluhættir, nýtslu av minni dálkandi rávørum, avmarking av burturkasti, endurnýtslu og endurvinning, umframt nýtslu av rávørum og orku. Ein treyt fyri at koma undir hugtakið er eisini, at tøkni er roynd og tøk á marknaðinum fyri rímligan kostnað.

kemikalii ella annað ekki kunnu verða til ampa ella kunna dálka umhvørvið meðan virkið liggur stílt.

- 6.1.5. Heldur virksemið uppat, skal Umhvørvisstovan hava boð um hetta í minsta lagi trýggjar mánaðir frammanundan at virksemið steðgar, við eini ætlan um, hvussu virkið verður riggað av, umframt at treytirnar í 6.1.6 verða settar í verk so skjótt sum gjørligt.
- 6.1.6. Umhvørvisstovan hevur eftirlit við virkinum. Eftirlitið verður útint sambært kap. 7 í umhvørvisverndarlógini.
- 6.1.7. Henda góðkenning tekur ikki støðu til, um tað er neyðugt við góðkenning eftir aðrari lóg.
- 6.1.8. Í 5 ár eftir at góðkenningin er givin kunnu ikki gevast onnur boð ella forboð enn ásett í hesi góðkenning, uttan so at:
 - nýggjar upplýsingar eru komnar fram um dálkingarskaðaárin.
 - dálkingin elvir til umhvørvislig skaðaárin, ið ikki kundu síggjast frammanundan, tá ið góðkenningin varð givin.
 - dálkingin í aðrar mátar verður størri enn hon, ið góðkenningin er givin eftir.
- 6.1.9. Tá ið meira enn 5 ár eru gingin eftir at góðkenningin er lýst, kann Umhvørvisstovan broyta treytirnar í góðkenningini, tá ið tað er umhvørvisliga grundað, ella um betri reinsingarhættir ella minni dálkandi framleiðsluhættir eru komnir fram.

6.2. Innrætting og rakstur

- 6.2.1. Góðkenningin er grundað á, at IRF einans goymir jarn- og aðrar metallutir, tyrviburturkast umframt størri lutir til umlasting.
- 6.2.2. Verður seinni tørvur á at goyma annað burturkast á umlastingarplássinum, skal tað góðkennast av Umhvørvisstovuni.
- 6.2.3. IRF má einans goyma burturkast á økinum, ið er sett av til umlastingarstøðina, t.v.s. í sunnara parti av grótbrotinum.
- 6.2.4. Dekkið á plássinum skal vera stoypt ella asfalterað og hava eitt ávíst hall, so vatn kann renna frá økinum í savningarbrunn og reinsiskipan.
- 6.2.5. Alt økið skal verða girt inni við í minsta lagi 2 metra høgum hegum.
- 6.2.6. Umlastingarstøðin skal verða mannað tá opið er, og økið skal vera læst tá onki starvsfólk er til staðar.
- 6.2.7. Alt burturkast, sum kemur inn á umlastingarstøðina, skal skiljast soleiðis, at so nógv sum møguligt kann endurnýttast ella endurvinnast.
- 6.2.8. Burturkast skal avskipast regluliga soleiðis at plássið ikki gerst ov fult.
- 6.2.9. Verður umlastingarplássið víðkað til eisini at umfata norðara part av grótbrotinum, skal hetta góðkennast av Umhvørvisstovuni innan.

6.3. Omanávatn og spillivatn

- 6.3.1. Einku vatn frá økinum rundanum má renna inn á plássið.

- 6.3.2. Alt vatn frá øllum økinum skal leiðast gjögnum hóskaði reinskípan, so sum oljuútskílara við sandfangi.
- 6.3.3. Oljuútskílarin skal hava sjálvvirkandi flotlæsara og ávaringskípan, ið boðar frá, tá ið hann skal tømast.
- 6.3.4. Oljuútskílarin skal tømast eftir tøvri, tó í minsta lagi tvær ferðir um árið.
- 6.3.5. Sýnistøkubrunnur, ið ger tað móguligt at taka sýni av spillivatninum, skal vera eftir at spillivatnið er reinsað.
- 6.3.6. Fyri at avmarka útleiðingina mest móguligt, skal móguligt spill av olju ella øðrum takast upp og burturbeinast sum oljuburturkast, áðrenn undirlagið verður spulað.
- 6.3.7. Einkí spillivatn má bera brá av olju ella aðrari dálking.
- 6.3.8. Um spillvatn frá virkinum ikki verður latið í kommunala spillivatnsleiðing, skal tað leiðast út á sjógv, har rákið førir spillvatnið úr landi, har vatnskiftið áhaldandi er so stórt, at útleiðingar hvørki elva til uppsavnan av evnum og tilfari, til slóðir í sjónum ella til aðrar broytingar í umhvørvinum. Munnin á spillvatnsútleiðingini skal í minsta lagi verða 1 metur undir størstu fjøru.
- 6.3.9. Eina ferð um árið skulu sýni takast av spillivatn úr sýnistøkubrunninum eftir oljuútskílara. Títtleikin av sýnistøkum kann verða broyttur av Umhvørvisstovuni. Somuleiðis kann verða broytt hvørji evni, kannast skal fyri. Vatn úr sýnistøkubrunni skal kannast sambært talvu 1.

Talva 1: markvirðir fyri evnir í spillivatninum

Parametur	Markvirði
Mineralsk olja	10 mg/l
pH	6,0 - 9,0
Blýggj (Pb)	0,5 mg/l
Cadmium (Cd)	0,1 mg/l
Kyksilvur (Hg)	0,003 mg-l

6.4. Spillluft

- 6.4.1. Virkseimið má ikki hava við sær ampar av lukti, dusti ella royki uttan fyri øki virkisins.
- 6.4.2. Um ampar vera av lukti, dusti ella øðrum, skulu neyðug tiltøk setast í verk.

6.5. Óljóð, ristingar, geislingar og ljós

- 6.5.1. Alt virkseimið skal fara fram soleiðis, at tað minst móguligan mun hevur við sær ampar av óljóði, ristingum, ljósi ella geislingum uttan fyri øki virkisins.
- 6.5.2. Ískoynið frá virkseminum til óljóðið við næsta grannamark má ikki fara upp um virðini í talvu 2.

Talva 2: Markvirðir fyrir óljóð – dB(A)

Dagur	Klukkutíð	Øki 1 dB(A)	Øki 2 dB(A)	Øki 3 dB(A)	Øki 4 dB(A)
Mánadag til fríggjadag	07-18	70	60	55	45
Mánadag til fríggjadag	18-22	70	60	45	40
Leygardag	07-14	70	60	55	45
Leygardag	14-22	70	60	45	40
Sunnu- og halgidagar	07-18	70	60	45	40
Allar dagar	22-07	70	60	40	35

Øki 1: Vinnuøki, har larmandi virkseimi kann fara fram

Øki 2: Vinnuøki, har minni larmandi virkseimi kann fara fram

Øki 3: Blandað bústaðar- og Miðstaðarøki

Øki 4: Bústaðarøki

- 6.5.3. Um ampar verða av óljóði, ristingum ella ljósi, skulu neyðug tiltøk setast í verk til eitt støði, ið Umhvørvisstovan kann góðtaka.

6.6. Óhapp

- 6.6.1. Henda óhapp, skulu tiltøk beinanvegin setast í verk til at avmarka møguligar fylgjur og at taka dálkandi tilfar upp.
- 6.6.2. Umhvørvisstovan² skal skjótast gjørligt hava boð um óhapp, sum hava bráðliga økta dálking við sær. Eisini skal ein frágreiðing um orsök, tiltøk til at basa og taka upp eftir bráðfeingis dálking og tiltøk, sum eru sett í verk fyri at tryggja, at líknandi óhapp ikki kemur fyri aftur, sendast Umhvørvisstovuni.

6.7. Rakstrarskráseting / umhvørvisfrágreiðing

- 6.7.1. IRF skal skráseta hesar upplýsingar fyri umlastingarstøðina:
- Innkomnar nøgdir av burturkasti: slag, nøgd og avskipari
 - Avskipaðar nøgdir av burturkasti: slag, nøgd og móttakari
 - Rakstrartrupulleikar / óhapp
 - Kanningarúrslit fyri útleiðingar
 - Tøming av reinsiskipanum
 - Onnur viðurskifti av umhvørvisligum týðningi
- 6.7.2. Rakstrarskrásetingar skulu til eina og hvørja tíð kunna síggjast av eftirlitsmyndugleikanum og skulu goymast í minsta lagi í 5 ár.
- 6.7.3. Árlig umhvørvisfrágreiðing við uppgerð av rakstrarskrásetingum og frágreiðing um umhvørvisviðurskifti, tulking av kanningarúrslitum, óhapp, gjørd og ætlað umhvørvistiltøk v.m. sendast Umhvørvisstovuni í seinasta lagi 1. mai í avloysandi árinum.

² Um dálkingaróhapp førir til, at dálkandi evni fer út um virkisøkið, skal í minsta lagi løgreglan og møguliga MRCC (um olja fer á sjógv) hava boð um tað.

7. Kæruvegleiðing

Henda avgerð kann, sambært § 66 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum, kærast til landsstýrismannin við umhvørvismálum. Kæran skal sendast Umhvørvisstovuni, sum síðan sendir hana til landsstýrismannin við neyðugum skjølum. Kærufreistin er 4 vikur frá tí degi, umhvørvisgóðkenningin er almannakunngjørd. Um kærufreistin er úti ein leygardag ella ein halgidag, verður kærufreistin longd til tann fyrstkomandi gerandisdagin.

Avrit: Sunda kommuna, Oyrarbakkavegur 3, Postrúm 10, FO-400 Oyrarbakki
Landslæknin, Sigmundargøta 5, Postrúm 9, FO-110 Tórshavn.